

PIK LIX. Ч. 278. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 278. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 29, 1951. VOL. LIX. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 / 4-0237. — Тел. J. H. Союз: ВЕрген 4-1016. FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ВИКОРИСТАТИ НЕЗУЖИТІ КВОТИ ДЛЯ РЕШТИ ДІПСТИВ — КОРСІ

Нью Йорк, 28 листопада. — Кошишк, комісар імміграції, а тепер стейтсмен промисловий комісар і голова ньюорської стейтсмен комісії для діпстів Едвард Корсі зажадав ревізії американської імміграційної політики в тому напрямку, щоб дати доказ нашим намірам, що ми признаємо рівними всіх людей, які борються за волю. Цей доказ мав би полягати в тому, що Америка змінить „давні й перестарілі“ іммігрантські закони і створить новий апарат для допущення дальших іммігрантів, поки нові закони будуть ухвалені. Новий апарат мав би бути готовий раніше, ніж закінчиться термін закону про допущення коло

400,000 іммігрантів з європейської скитальщини. Корсі, вголосуючи промову до 600 кошишк утичачів в готелі Астор, дораджує використати незужиті квоти різних країн для допущення звичайних іммігрантів і на ці незужиті квоти допустити решту скитальників з Європи без уваги на те, з якої країни вони не походили б. Це полекшило б більше допущення діпстів до Америки, а оскільки прийде час на відповідну зміну імміграційних законів, Корсі вимагає також створення нової міжнародної агенції на місце ІРО ще перед кінцем наступного року для закінчення розселення європейських скитальників.

ЗАПІДОЗРЕНІ В НЕЛЮБЛЯНОСТІ ЗАЛИШАЮТЬ ФЕДЕРАЛЬНУ СЛУЖБУ

Вашингтон. — Один урядовець або службовців на п'ять, або точно 22 відсотків з усіх федеральних службовців, що їхню лояльність до країни перевіряло Федеральне Слідче Бюро (ФБІ АЙ), покидає федеральну службу з уваги на своє минуле. На підставі програми про перевірку державних службовців, допити почалися з 21 травня 1947 р. Відтоді перевірено 16,723 урядовців і службовців з них 3,645

зрелися добровільно службам замість піддати слідству, яке могло або виправдати, або поставити під сумнів їх вірність. Слідство не може встановити конкретних злочинів тих осіб, які „симпатизують комуністам“, бо це не можливо точно означити. Проте така перевірка лояльності урядовців і бюрових працівників — це тільки початок кампанії, яка до цього часу не практикувалася в ЗДА.

ПЕРЕВІЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО ПОЗИВАЄ ЮНІЮ

Нью Йорк. — Федеральний суддя Семюел Кауфман, дав раду перевозовому підприємству Терд Евноу Транзіт Корпорейшен внести судовий позов проти юнії Транспортних Робітників, очолюваної Майкелом Квілом, з домагаанням зажадати відшкодування за незаконний односторонній страйк шоферів — членів цієї юнії у Дні Подяки. Через цей страйк коло мільйона осіб не могло користатися з автобусів і підприємство зазнало великих матеріальних втрат. Суддя висту-

пить проти страйку, признаючи його на найбільшій відстороненості з метою добитися 40-годинного тижня праці. Юнія має контракт з перевозовими підприємствами до 31 грудня, а тому страйк вважається незаконним. Терд Евноу Транзіт Корпорейшен каже, що дійсна шкода з одностороннього страйку становить \$23,000, а крім того приходить ще шкода від непевності, чи автобуси будуть їздити, і від цього підприємство втрачає додатково ще від \$10,000 до \$20,000.

Помилувано засудженого на 100 років тюрми

Олбей, Н. Й. — Губ. Тамес Е. Дюї помилував Веслія Маллорі, який проживав останні п'ять років в'єдніюю місцевку Вотеуеліт як сталевий робітник під прибираним ім'ям Вільям Тамес як одруженого і батька трох дітей. Він має 33 роки, однак у віці 15 років він був засуджений у стейті Алабама на сто років тюрми за грабж \$70. Відбувши 11 років кари, він утік в 1945 р. і відтоді не мав було його знати. Фірма, в якій працює Маллорі, виявила ці факти і пові-

домила губернатора Дюї, який мав обов'язок відослати засудженого до його стейту для закінчення кари. Дюї звернувся в цій справі до губернатора стейту Алабама, але стейт Алабама не зажадав видачі засудженого. Тоді Дюї його помилував.

АЛЬКОГОЛІЗМ ПРИЗВОДИТЬ СТЕЙТ ДО ЦОРИЧНИХ ВТРАТ У СУМІ \$300,000,000

Нью Йорк. Занедбання плянової допомоги для лікування 700,000 алькоголіків призводить до того, що стейтсво промисловість втрачає коло \$300,000,000 кожного року, тому, що алькоголіки не з'являються до праці, витрачаючи таким способом \$105,000,000 годин, призначених на роботу. Таке звідомлення оголосив Скоординований Комітет для боротьби з алькоголізмом. У ньому заступлені 17 агенцій правничих організацій, медичних, робітничих і суспільної служби. Вони висловили надію, що громадянство збудиться з теперішньої бездіяльності в справі наглових алькоголіків і вплине на стейтське законодавство, щоб воно ухвалило відповідні закони в наступному році для лікування алькоголіків. Опіраючися на цензи з останнього року, комітет приходить до висновку, що одна людина на двадцять дві у стейті належить до хронічних алькоголіків. Це значить, що в стейті Нью Йорк перебуває 15 відсотків усіх алькоголіків в ЗДА. Загальна кількість їх доходить до 4,500,000. У самому стейті Нью Йорк нараховують 350,000 застарілих алькоголіків.

167,173 п'яниць було в федеральних і стейтських тюрмах з кінцем 1950 р. Це був приріст на 2,046 в порівнянні з роком 1949. Окремо рахують 71,878 неповнолітніх, що сиділи в федеральних і стейтських установах для реформи молоді.

В АМЕРИЦІ

16 років укривався від агентів Федеральної Слідчої Бюро і аж тепер добровільно зголосився до тюрми бандіт Джейс Дебін з Нью Йорку. Його адвокат висина, що Дебін хворий і не має сил втікати. Він був обвинувачений у банківському крадіжці.

На суботу запланований улашний напад з повітря на 19 суспільних стейтств на Скоті. У відбитанні „нападу“ і рятунку „локалітичеські“ візьмуть участь 100,000 цивільних добровольців. Обередком оборони є Ньюборг, у стейті Нью Йорк.

ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ РІШИЛИ СТВОРИТИ СПІЛЬНУ АРМІЮ

Рим. Шість західно-європейських країн: Франція, Італія, Західна Німеччина, Бельгія, Голандія і Люксембург, передали вчора Північно-Атлантичській Раді спільне звідомлення, в якому виявляють свою згоду створити в можливо найшвидшому часі спільну європейську армію та поставити її під команду ген. Двайта Айзенгавера. Згідно з їхнім пляном, ця армія мала б включити 43 дивізії, в тому 12 німецьких дивізій, і мала б бути створена та вишколена до половини 1954-го року. Сама Рада ухвалила резолюцію, зобов'язуючи всі об'єднані Атлантичським Пактом 12 країн збільшити свої військові вклади в спільну оборону, відповідно до їх господарських спроможностей, встановлених в звіті експертів. На підставі цих

зобов'язань загальні збройні сили цих країн для їх спільної оборони на північно-атлантичському просторі мали б включити приблизно 100 дивізій. Відносно спільної європейської армії 6 західно-європейських країн залишаються ще до погодження деякі подробиці, але після узгодження принципів вони вже не становитимуть більших труднощів. Найважливішою справою в цьому пляні є участь Західної Німеччини, що має бути ступнева. Перш ніж німецькі рекрути до нової європейської армії мали б бути покликані вже в половині наступного року. Ця армія буде зорганізована, умундурована, озброєна і вишколена в рамках загальних стратегічних плянів та оборонних потреб північно-атлантичського союзу.

ГЕН. АЙЗЕНГАВЕР, головний командир альянтських збройних сил в Європі, заявив представникам 12-ти союзних країн на конференції Ради Атлантичського Пакту в Раді, що альянти при відповідному зусиллі „можуть досягнути своєї мети“. Рада прийняла до відома плян створення європейської армії в складі 43 дивізій, включно з 12 німецькими дивізіями, та ухвалила резолюцію, щоб збільшити власні оборонні сили до приблизно 100 дивізій, що будуть підпорядковані, подібно як і європейська армія, командуванню ген. Айзенгавера.

О. Н. РОЗГЛЯНУТЬ СОВЕТСЬКІ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ ЗДА ЗА ДОПОМОГУ ПІДПОЛЬНИМ РУХАМ

Париж. — Загальний Комітет Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, за довгою згодою Злучених Держав, рішив вчора запропонувати Генеральній Асамблеї, щоб вона включила в свій порядок наряд советську скаргу проти Америки за те, що вона плянує видати 100,000,000 доларів на допомогу визвольним рухам поневоленних Советами народів. Всі 14 членів Комітету рішили рекомендувати обговорення цієї справи, а представник Злучених Держав заявив, що політикою його країни було завжди бажання вислати кожну справу, якщо вона виснажена потребою, але він рівночасно й

дав до зрозуміння, що в американській оцінці ця советська скарга не вміщується в нормах порядку наряд ОН. Советські обвинувачення в цій справі вже були офіційно заперечені і відкинені як „длгом безпідставні“ американським урядом у Вашингтоні.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОПОНУЮТЬ НОВУ ОРГАНІЗАЦІЮ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Брюссель, Бельгія. — На вступних нарадах представників 21 краї в справі втічаків, американський представник запропонував створити нову міжнародну організацію, яка

після розв'язання ІРО зайнялася б переселенням на постійне місце 14,500 європейських втічаків в 1952 році. Між представниками поодиноких країн, з яких досі ще тільки шість забрало голос, поміняю одне на одне американського пляну. Нова організація, аж до часу її ратифікації поодинокими країнами, була б початково залежна від американського Акту Взаємної Безпеки, з фондів якого вона дістала б 10,000,000 доларів на свою переселенчу і допомогну акцію.

ДОПЕС ЗА СВИТОВУ ПОЛІЦІЮ ДЛЯ СТРИМАННЯ РОСІЇ

Дітройт, 27 листопада. — На випадок, коли б Советська Росія відкинула пропозицію Злучених Держав, Великобританії й Франції в справі обмеження зброєнь, вільні країни повинні організувати боєву ударну силу і повідомити Москву, що всяка її спроба військової агресії викличе негайно спротив в формі повітряного нападу на саму Росію. Таку пропозицію зголосив правничий дорадник департаменту стейту Діжан Фостер Доллес у промові на обіді Клубу Оголошень. На його думку саме тепер бажане таке попередження вільного світу попередньому агресорові. Така острота мала б подвійну ціль а саме, щоб Росія не мала сумніву, що її жде і щоб вільні країни знали, що вони не здані тільки на свої власні сили на випадок нападу, міркував Доллес. Він додержується того погляду, що Росія може напасти на одну з двадцяти вільних країн кожної хвилини, а вільний світ не може дорівняти Росії ні в одній країні зокрема на 25,000 мильових обводі Советської Росії. Навіть, якщо ми спробували б поставити таку оборону в кожній країні, то це тільки виснажило б економічно кожну кра-

РАТИФІКОВАНИЙ МИРОВОЙ ДОГОВІР ЯПОНІЇ ВЖЕ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. — Документи про ратифікацію мирового договору між Японією і ЗДА привезено вже з Токіо, щоб їх передати департаментові стейту. Документи привіз Кейші Татсуке, дипломатичний японський репрезентант у Женеві, який віддав їх у руки директо-

СОВЕТИ НЕ ДОПУСКАЮТЬ ІТАЛІЇ ДО О.Н.

Париж. — Справа членства Італії в Об'єднаних Націях виникла вчора знову, цим разом в Протекторатній Раді, дістаючи майже однудушну піддержку всіх країн, за винятком Советського Союзу. Советський представник заявив, що він скористає з великодержавного права спротиву (veto) проти

УМОВА ПРО КЕРАВАНИ СТРІЛЬНА НА КАРІБЬСЬКОМУ МОРІ

Вашингтон. — Департамент стейту оголошує, що Між Злученими Державами й Домініканською Республікою укладено десятирічний договір про дозвіл американським повітряним силам слідити електроніками й контролювати територію для висилання далекосяжних керованих стрілен. Такі стріляна можуть вилітати з пробирих ґрунтів на Флориді до Тринідад. Подібні розпорядження зробила також англійська влада в справі уживання провінції Нессо для американських стрілен. З підписанням умови з Домініканською Республікою виключено останню плянку в ланцюгу, який сполучує станції для керованих стрілен від ріки Банана до Порто Ріко.

ТРУДНОЩІ ЩОДО ГАРАНТІЙ МИРУ В КОРЕЇ

ЧЕРВОНІ ВІДКИНУЛИ АЛІАНТСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ КОНТРОЛІ ЦІЛОЇ ТЕРИТОРІЇ

Токіо, 28. листопа. — Після достаточного устійнення і ратифікації тимчасової демаркаційної лінії, на мирових переговорах в Панмунджом виникли нові труднощі, як на порядку наряд опинилася справа гарантій миру та як комуністи відкинули альянтську пропозицію, щоб цей мир гарантувати точною контролею цілої корейської території. Альянтська програма гарантій має сім головних пунктів, в яких передбачується створення відповідних альянтської і комуністичної військових комісій, що мали б право свободи рухів по цілій корейській території та відповідної контролі, щоб не було підготовки до нової агресії. Комуністи відкидають ці пропозиції, висуваючи свої власні, які практично обмежили контроль тільки до запропонованих чотирьох кілометрів „ліній“ території на демаркаційній лінії. Комуністичні пропозиції не давали б жадних гарантій і в нічому не зупинили б підготовку нової агресії по

одному чи по другому боці демаркаційної лінії. Проте, вчорашні розмови на ці теми мали б більше інформаційний характер і обі сторони застерегли собі право доповнень своїх пропозицій або зміни свого становища до пропозицій противників, уважно простудювавши їх Справу обговорювано на пленарній сесії, яку опісля відложено до чергового дня. Альянтська делегація вже тепер на вчорашніх нарадах запропонує вала червоном поробити вступні заходи щодо чергової точки наряд, а саме справи обміну полоненими, і приготування їх статистики. Червоні пообіцяли розглянути ці пропозиції. Всі ці справи мають бути поладжені найпізніше впродовж одного місяця, бо таким часом обмежено теперішні переговори. В альянтських і комуністичних колах офіційно висловлюється оптимізм, що в передбаченому часі можна буде переговори успішно закінчити та що вже в перших днях після Різдва може прийти до перемир'я на фронті.

В КОРЕЇ ЗНИЩЕНО 4 ВОРОЖІ ЛІТАНИ І 4 ПОШКОДЖЕНО

Токіо. — 3 встановленням тимчасової демаркаційної лінії в Корей на теперішній лінії фронту, бої на суші майже припинилися, розгортаючись з тим більшою силою в повітрі. Впродовж учерашнього дня альянтська авіація в 6 окремих акціях збила 4 ворожі турбореактивні літаки, пошкодивши 4 інші. Два альянтські літаки були

збиті. Крім повітряних боїв, в яких брали участь десятки літаків, сильні з'єднання альянтських літаків виконали всіх коналах всіх разом понад 700 місій, заспаюючи градом бомб ворожі комуністичні пляхи, скручення ворожих військ та інші воєнні об'єкти у ворожих військах. Так альянтська фльота продовжувала облогу ворожих портів.

АМЕРИКА РОЗВІВАЄ АЛІАНТСЬКІ НАДІЇ НА БІЛЬШУ ДОПОМОГУ

Рим. — Джан В. Снайдер, американський секретар скарбниці, спеціальної приїхав до Риму, щоб заявити зібраним на конференції Північно-Атлантичської Ради представникам 12 союзних країн, що в наступному році вони вже не можуть розраховувати на ще більшу американську допомогу в зброї, ніж її вже встановлено. Снайдер мав за завдання ви-

явити європейським країнам „реалізм“ та розвіяти їхні зайві надії на збільшену допомогу, які вони могли виробити собі в розмовах з не підком поінформованим в цих справах іншим американським представником. Він теж пригадав авторам військових плянів, що в своїй дальній праці вони мусять керуватися не тільки потребами, але й можливостями цієї запотребування покрити.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ДЕПОРТАЦІЇ І ЧИСТНИ В МАДЯРЩИНІ

Відень. — Тут з поінформованих джерел повідомляють, що комуно-мадьярський уряд вислав дальших понад 2,000 осіб з району мадьярсько-югославського кордону, перевозячи їх в невідоме місце. Впродовж цього літа з Мадьярщини депортовано всіх разом понад 40,000 осіб, хоча комуністичний уряд признається до де-

портації „тільки“ 4,000 осіб. — Остання масова депортація мала відбутися 16-го листопада. Рівночасно повідомляється, що комуністична поліція заарештувала цілий ряд військових старшин, закидаючи їм „підвирну акцію“ та „змову проти республіки“. За арештованих в більшості вислано до таборів каторжної праці.

КОМУНО-ЧЕСЬКИЙ ЗАСТУПНИК ПРЕМ'ЄРА ЗААРЕШТОВАНИЙ ЗА ШПИГУНСТВО

Відень. Комуно-чеська радіостанція повідомила вчора з Праги, що там заарештовано під закидом „шпигунства в користь ворога“ вигодованого в Москві заступника прем'єра комуно-чеського уряду та колишнього генерального секретаря комуністичної партії в Чехословаччині, Рудольфа Сланського. Рівночасно його „звільнено“ з усіх його постів в уряді і в партії. Сланський належав до найвидатніших комуністів Чехословаччини і він у великій мірі причинився до насильного встановлення в тій країні комуністичного режиму. Його теперішній арешт під закидом шпигунства викликав тому найрізноманітніші коментарі та припущення. Ще тільки два тижні тому комуністичне „Руде Право“ повідомляло про появу дво-томової праці Сланського — на тему комуністичної ідеології та історії. Але в міжчасі прийав до Праги новий советський амбасадор Анатолій Лаврентів і припускається, що це він почав нову „чистку згорн“, кінець якої важко передбачити.

В СВИТІ

3 поінформованих дипломатичних джерел повідомляють, що британський прем'єр Вінстон Черчилль під час своїх відвідів в Злучених Державах в січні наступного року, виступить з промовою на спільній сесії Конгресу Злучених Держав.

Советський представник в Об'єднаних Націях запропонував скоротити видати на бюро публічної інформації та виступити гостро проти того, щоб це бюро деретворювати в „гучномовці“ проти деяких країн.

Британський король Юрій, що недавно перейшов важку операцію легени, вже виголосить різдвяно-святкову промову до народу — повідомлено з королівського палацу.

Еспанська преса широко розпускається на тему пропозиції ген. Франка, висловленої в одному інтерв'ю, щоб Британія віддала Еспанії Гібральтар і рівночасно заключила з нею договір про винайм тої військової бази.

FOUNDED 1883

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХРИСТИАНСЬКЕ ДІЛО

Виконавчий Комітет Красної Католицької Конференції Довірливості, на закінчення своїх нарад у Вашингтоні в половині цього місяця, ухвалив відповідну резолюцію, висловлюючи „безмежний подив і співчуття“ для духовництва і вірних, які в країнах під комуністичним режимом не вагаються одверто визнавати „свою вірність Богові, Христові, Церкві і спільним ідеалам цивілізованого людства“. В цій же резолюції окремо згадано й про мучеництво української церкви. Загальний текст резолюції цієї католицької організації не залишає жадного сумніву, що вона відноситься до „християнської релігії“, до якої належать і католики, і православні, і протестанти.

На початку цього тижня великого розголосу набрала пресова конференція під час конвенції Ліги Української Католицької Молоді в Нью-Йорку, на якій два замасковані українських католицьких священників поінформували представників американської преси про нищення червоною Москвою української церкви в Україні, про релігійність українського народу, яку не потрапили викоринити жадні, навіть найжорстокіші переслідування, а при цьому й про боротьбу українського народу за волю. Майже вся американська преса подала сенсаційну фотографію замаскованих священників, подаючи при цьому й відповідні інформації з пресової конференції.

Виступ двох замаскованих українських священників не закінчився самими тільки сенсаційними фотографіями та довшими чи коротшими виступами в пресі. Вже наступного дня після проголошення загальних інформацій, Н.І.Таймс коментує їх тек в окремій редакційній статті. „Отець Ікс і отець Йпсилон—пише Н.І.Таймс—мали дещо сказати про переслідування їхньої церкви, про підпольну активність вірних католиків в Україні і навіть про повстанську армію, яка—як вони кажуть—дає повні руки роботи п'ятому російським дивізіям в Карпатах. Але найбільш багатомовну справу вони не висловили словами. Самі безпечно в Злучених Державах, тисячі миль поза засягом совєтської поліції, вони вважали за необхідне закрити їхні обличчя. Вони не зробили цього для свого власного рятунку—вони ж бо ризикували життям раніше і ризикували б ним знову, якщо б того вимагала їхня справа. Ні, вони закрили свою ідентичність, бо в іншому випадку потерпіли б їхні невинні рідні та приятелі в Україні. Таке комуністичне правосуддя. Такий характер той потворної змови проти народу і проти демократії, що відома як „народна демократія“—закінчує свої міркування Н.І.Таймс.

Ці два останні виступи в справі переслідування Христової віри і церкви в Україні не єдині. Їх було вже чимало раніше і вони були з католицького і православного боку, як теж і з боку світських організацій та репрезентацій. В усіх дотеперішніх акціях Українського Конгресового Комітету на американському чи міжнародному теренах наряд, чи була яка, в якій не звернено б окремої уваги власне на мученицьке положення церкви в Україні. Проте можна твердити, що в цій справі, в справі оборони української церкви перед червоним переслідуванням, не тільки не зроблено все можливе, але навпаки, зроблено тільки дуже мало. Нам невідомий будьякий масовий виступ в цій справі, подібний до тих, що їх робили мадяри в справі кардинала Міндсента, нам невідома жадна більша і документальна публікація на цю тему, за винятком принагідних менших видань, в роді брошури В. Душиника про „Мучеництво в Україні“.

На прикладі останніх виступів, зокрема виступу двох замаскованих священників на пресої конференції в Нью-Йорку, ми ще раз переконаємося, що цивілізований світ незвичайно вразливий на того роду справи, як релігійна нетолерантність та релігійні переслідування. Україна, українська Церква, однаково, як православна з митрополитом Липківським, так і католицька з митрополитом Сліпим та численними списками, священниками і вірними, є великомученицею того страшного большевицького переслідування, перед яким бліднуть всі верони.

Вникає запит: чи в таких обставинах не можна б повести відповідну окрему акцію, щоб з одного боку познайомили світ з цілістю мучеництва України, а з другого боку не дати, щоб кров і терпіння мучеників не пішли на марну. Так, як тепер відбуваються маніфестації проти комуністичного імперіалізму, можна б призначити відповідний період часу на маніфестації проти релігійного переслідування в Україні. В рамках таких маніфестацій і такої акції можна б віддати велику прислугу теж і справі національного визволення України, отже можна б довершити велике християнське діло.

В обіймах внутрішнього ворога

„Батько запроторює другого сина до тюрми, як до останнього засобу для рятуння його від наркомації“ — оце доволі великий заголовок, бо на дві газетні колонки, над новою, часописною з відповідним змістом.

Це сталося в Нью-Йорку. Повних імен не треба. Вистачить тільки перше. Отже батько, Рафаїл, входить до поліцейської станції при 104 вулиці в Нью-Йорку, кладе на прилавок перед урядючим сержантом дві пакки героїну і прохає його: „Змилуйтеся, вийдіть і знайдіть моїх двох синів та арештуйте їх. Мої хлопці знову заражають наркотики“. Детектив обійшов сусідні доми і найшов старшого сина, 20-річного Франка, який добровільно показав поліції, де він переховує „голку для підшкірних застрілів і шкляну рурку до очних шприцьків“. Франка посадили тимчасово до міської тюрми, поки поставлять його під карний суд. Тиждень пізніше батько подав заяву на молодшого сина Антона, що він мав при собі героїну і прилади для її вживання. І так другий син опинився в тюрмі. Батько безробітний, сини сидять у тюрмі, бо батько не знає, як інакше рятувати їх від пороку та можливого злочину.

Не треба бути аж батьком дітей, щоб зрозуміти розпачливий крок Рафаїла. Кожна доросла людина як не розумом, то серцем відчує горе кожної рідні, серед якої трапляються випадки заживання таких наркотиків, як м'яв'яна, героїна, опій, морфіна, чи ще які інші.

Що це за ворог оці наркотики, описує Едвард Джі Маєр, „кореспондент синдикату газет Жрикс-Гаверд, який відвідав єдину в своїм роді фарму „Нарко“ в околиці м. Лексінгтон, у стеїтї Кентоки, через яку доїє переїхав 38,000 осіб, що лікуються від наркомації. Фарма, утримувана федеральним коштом, має шпиталь, тюрму, окремі кімнати й мешкання для 1,200 жертв річно. Там лікують молоді і старших обох статей, вислані туди суддями, лікарями, установами, батьками. Час лікування триває 135 днів, однак не всі хворі витримують так довго. Багато вікає, інших переносять до федеральної тюрми в форт Ворт, у стеїтї Тексас — а тільки 10 відсотків виликовуються цілком.

Ті, що попадають у „Нарко“ — це наркомани без уваги, чи вони „невинні“ люди, чи злочинці. Від 1947 року кількість неповнолітніх зростає на 2,000 відсотків. Хто став наркомаком, той тратить всяку відповідність, не має сили стримати себе від нахилу, а горить тільки одним бажанням: дістати як найбільше нових наркотиків. Хлопці пускаються на крадіж, щоб здобути гроші на закуп наркотиків, дічається переходять навіть як невинні до домів розпусти, щоб тільки „заробити“ на наркотики.

Хто віддається лікуванню в Лексінгтон, дістає в початках спеціальну сторожу, яка вважає, щоб хворі не діставали якимсь способом наркотиків

з-поза лікарні. Їх водять на польові роботи під охороною, наче тюремників. Хоч яка чуйна сторожа, то все таки бувають випадки, що пакують для хворих героїну у волюсю, в штучних рукавах, а навіть у гумових капсулах, призначених у шлунок. Хворі розгортають небували таланти, щоб тільки дістати нову дозу.

Між ними з звичайні робітники, с лікарі, адвокати, шпитальні медсестри, студенти, артисти, модисти, і т. п. Є такі, що з часом виликовуються, однак, виїхавши на світ, попадають у дорос новово. Але є такі, що вже затроні раз назавжди. Таких бажання змагається з дня на день. Коли їх примістять за залізними ґратами, вони ламають залізо, б'ють головою об стіни; є такі, що вшаються або завдають собі смерть іншими способами. Упродовж чотирьох років померло 69 пацієнтів, а з них 11 останнього року. Але є й такі,

Микола Чубатий.

Америка, Москва та Україна

Київ стає репрезентантом тих сил, які допомогли можуть Америці успішно перемогти червону Москву або можуть вирішити про невдачу демократичного світу. Ми свідомі того, що в Америці немає ще повного розуміння ваги того третього чинника, важливого у можливій боротьбі Америки та її союзників з Червоною Москвою та її сателітами. Та рівночасно слід ствердити, що й серед української еміграції в Європі немає теж повного розуміння Америки і її ролі супроти поневоленого Росією народу.

Ми стоїмо на становищі, що український наряд, репрезентований політичною еміграцією в Європі, має право вести свою визвольну політику самостійно та незалежно від яких-небудь держав у світі. Але ця незалежна українська політика мусить опиратися на фактах дійсних, а не на фінктивних. Авантюра, викликана Керенським в Європі, не повинна закривати перед українськими політичними кругами невеличку вагітність цього підприємства. Так званий „Американський Комітет для Визволення Народів СССР“, що дотепер вже наробив Америці багато шкоди, не репрезентує політики американського народу щодо совєтської імперії та народів нею поневоленіх. До тих справ слід підходити холодно, без зайвої гістерії, навпаки, з самопевністю того народу, що не спекулює на мільйонах доларів, але своїми жертвами здобув собі ім'я найкращого союзника демократії заходу поза залізною завісою.

До цієї дражливої теми підходимо як українці та як громадяни Америки. Як американські громадяни ми обов'язані звернути увагу нашої влади на безвартність дотеперішньої праці „Голосу Америки“, на невеликий вплив акцій комітету „Фрі Юроп“ та на шкідливу діяльність для Америки діяльність про-

що піддаються для експериментування лікарям при застрикуванні наркотиків і доля таких жаклива.

У найбільшому середовищі світу, в місті Нью-Йорку, влада діє як може, щоб недопустити до зросту пороку наркотизування, як серед молоді, так і серед дорослих. Два тижні тому дійшло до порозуміння між мейором міста Нью-Йорку і губернатором стеїтї Нью-Йорку в справі асигнування фондів на заснування й утримання першого шпиталю для хворі від нарковизування молоді. Це буде установа не для карання недужих, а для їхнього рятунку і реабілітування. Там мають використати найновіші способи й засоби, які тільки наука могла винайти, щоб рятувати молоді з обіймів жакливого ворога не тільки нації, але й усього людства.

Що до такого кроку спонукала владу кампанія, ведена постійно в пресі, про це нема сумніву. Треба тільки, щоб батьки, свояки, сусіди й приятелі не закривали очі суспільної недуги, а радше дораджували нещасним жертвам пороку користуватися новою установою, яка почне діяти по Новому Році.

„Американський Комітет для Визволення Народів СССР“.

Праця тих державних, півдержавних, та приватних громадянських установ, субвенційованих американським капіталом, своєю неясною, а то й часто русофільською, поставою супроти визвольних рухів народів поневоленіх Росією починає вже збирати негативні плоди. Опінія поважних емігрантських кіл, навіть тих зближених до протикомуністичних підпільних рухів у Східній Європі, починає втрачати віру в Америку як чемпіона нового свободного світу. Даються навіть чути голоси виразно неприхильні Америки, а то навіть допускається можливість конфлікту поміж народами поневоленіми Росією та Америкою на випадок, коли б ця наслідно старалася реставрувати єдину недільну Росію по поваленні большевицької тиранії. І це нас, як членів американського народу, найбільше болить, що великі ідеали основників американської нації виставлені на таку пробу.

Визволення України та інших підярмених народів Росії на сто відсотків згідне з духом правдивого американізму; це ніщо друге як тільки практичне примінення „Вступу до Американської Декларації Незалежності“ до України та до народів поневоленіх Росією.

Факт, що американський наряд не має запалу до хрестоносного походу для визволення народів поневоленіх Росією і коли б Кремль лишив Америку в спокою, то Америка лишила б Кремль в спокою та не мішалася до його внутрішніх справ. Може від часу до часу на терені Об'єднаних Націй Совети були б атаковані за непопаннявання основних прав людини, може відважася б на міжнародних теренах якийсь голос в обороні свободи релігії (Закінчення на сторони 3)

Роман Рахманій

На непопулярну тему

„Я дуже радий, що канадійські українці не тільки збагачують матеріально, але й на решті беруться до творення культурних цінностей“, — сказав з приводу одної наукової імпресии один канадійський дослідник до українського науковця. Ця замітка настільки безпосередньо щира, наскільки й правдива.

За час 60 років українського поселення в Канаді українці пройшли різні фази — від крайньої нужди гірких піонерських років до теперішнього високого життєвого рівня пересічного канадійця. Не бракує серед них і мільйонерів дрібнішого калібру, а в основному загаль українців у Канаді живе достатнім життям, про яке й мріяти важко в окупованій чужинцями Україні. Молоде покоління наших поселенців починало діяти вже в кращих умовах ніж його батьки і має доволі часу теж на інші справи, а не тільки на матеріальне збагачування.

Чи тим самим покоління „батьків“ закінчило свою ролу? Чи ціле наше суспільство на нових землях повинно вдовольнитися самими тільки матеріальними здобутками? Ні, вже хоча б тому, що ця спільнота має свої власні — зрозумілі й оправдані — претензії бути одним із важливіших чинників у загальному житті цієї країни, а зокрема впливати на хід визвольної акції українського народу. Тимчасом самі матеріальні надбання не виправдують тих претензій, вони не можуть бути вистачальним нашим вкладом у життя країни нашого поселення. Для цього потрібно ще культурних здобутків і завершеної політичної думки (чи пак концепції) нашої громади у цій країні.

В цій статті звернемо увагу читача тільки на одну ділянку першої проблеми. Це справа студій української мови в канадійських університетах. Справа настільки важлива, наскільки й непопулярна.

Бо для того, щоб створити свої власні культурні цінності канадійській українці (а те саме мабуть доведеться сказати і про американських українців) мусять починати з уже існуючих українських надбань, тобто жити ними, мати їх засвоєними до глибини душі. Без основного знання української мови це ледве чи можливе. Трудніше у тому, що творити цю культуру — канадійську щодо ґрунту, але українську щодо її характеру чи духа — можуть і повинні перш за все канадійці українського походження, народжені й виховані в Канаді. Шойно такий і шойно їхній вклад у канадійське життя не дозволить стерти українського імені із сторінок канадійської історії і створить передумови для канадійських українців як політичного чинника.

Що зроблено в тому напрямі досі? Небагато. До 1945-го року в канадійській славістичі не було українського голосу. Шойно завдяки заходам таких канадійців як проф. Г. В. Сімсон (Саскатун), проф. А. Г. С. Джілсон (Вінніпег) та проф. В. Кіркенел, як теж завдяки ініціативі кількох одиниць з українців — ситуація дещо змінилася. В університетах Саскатуну, Вінніпегу й Торонто поступово організовано лекторати української мови. Перед тим там, як і всюди на американському півночному континенті, було зацікавлення тільки російською та ще й польською мовами. Не без впливу на покращання ситуації була теж діяльність наших наукових товариств УВАН та НТШ.

Як поставилось до цієї проблеми українське громадянство в Канаді як цілість? Холлодом, без уваги на заклик Комітету Українців Канади в тій справі. Правда, в наших часописах час від часу говорилось і говориться про потребу виховання молоді в українському дусі й культурі, але поза те говорення й поза просвітнянське виховання ми не виїхали. Навіть не окреслено, що слід розуміти під фразою „вихован-

ня в українському дусі“ молоді народжені в Канаді.

Нічого дивного, що ця мова ішла і йде шляхом меншого спротиву, а тільки незначна її кількість виявила серйозну охоту зайнятися студіями української мови з практичних чи ідейних мотивів.

Щоб не бути голословним — ось декілька фактів із Торонто.

При тутешньому університеті zorganizовано в студійному році 1949-50 лекторат української мови. Його поділено на два курси: нижчий — з поясненнями в англійській мові, і вищий — з викладом українською мовою. На нижньому курсі були очевидно тільки канадійці українського по х одження з початковим знанням української мови. На вищому — крім них були ще й студенти-новоприбулі. Разом усіх слухачів було 60.

В студійному році 1950-51 заплановано було три курси: крім двох попередніх ще й літературний. „Останній однак не відбувся, бо зголосився тільки один слухач і то з давніх поселенців у Канаді. Студенти-новоприбулі (а з їх поважне число в університеті) аважали мабуть, що мають вичерпне знання української мови й літератури. В тому році було вже тільки 25 учасників курсів.

Де причина цієї наглядної байдужості студентства і батьків? Бо що батька теж не надто цікавилися тією справою, то бачимо хоча б із такого факту: у першому році існування лекторату (1949) Студентська Громада була змушена заплатити оплату за 50 курсантів, щоб заохотити їх до студій української мови. На другий рік Громада не мала вже фондів на це.

А може причина лежить у викладачах?

Викладачем на курсах у Торонто був д-р Ю. Генік-Березовський, що не тільки втішався популярністю серед студентів, але й має відповідні наукові кваліфікації, яких бракує деяким викладачам напр. російської мови в деяких університетах. Він був студентом а потім асистентом нашого відомого славіста проф. І. Зілинського в Кракові, як теж студіював під проводом таких славістів світової слави як Лось, Нітш і Славівський. Спеціалізувався д-р Ю. Генік-Березовський в діалектології. Після війни викладав він українську й польську мови в університеті у Граці (Австрія).

Подібно пр'єдставляється справа теж з іншими викладачами української мови на інших університетах. Отже причина тієї байдужості лежить у студентах і їхніх батьках, zorganizованих у членів наших товариств. Якщо студенти мали матеріальні труднощі, то з поміччю в цьому ділі повинно було спішити ціле громадянство. Однак цієї справи не підійшло ні в пресі, ні не встановлено в план діяльності наших товариств, хоча не раз чуємо й читаємо про „асиміляцію нашого молодого покоління“ та про „молодь — майбутні нації“.

В академічному році 1951-52 знову відкрито лекторат української мови в Торонто, як і в інших канадійських університетах. Як довідусьмося, в Торонто записалося на той курс аж... 20 студентів. А скільки з нашої молоді, яка повинна там бути!

Тимчасом успіх і взагалі дальше існування тих курсів залежить від цілої нашої спільноти. Якщо не виявимо належного розуміння тієї справи, то згодом таких курсів взагалі не буде. Чого ж тоді дивуватися, що наші співгромадяни англосаскського походження ставлять до нас здержливо? Та ж ми не в силі втримати й розбудувати таких мінімальних здобутків як лекторат української мови при університетах.

Очевидно, творити культурні надбання або бодяй-прихилити когось до студіювання української мови є значно трудніше, чим влаштувати одну-другу просвітнянську виставку чи контекст популярності. Але кожний повинен усвідомити собі, що навіть найбільш вдалі виставки просвітнянської драми чи доларово найбільш успішні контексти не врятують нас від духової, культурної загибелі на нових землях.

А вона немінуча, якщо ми від матеріального збагачування не перейдемо теж до творення культурних цінностей“. Плекання і студії української мови є передумовою того переходу на нові рейки.

Марія Овчаренко.

ЦЕ СВОЯ КРОВ...

(Із циклу „Америка, Америка...“)

1)

Хто колись-будь бував у Шикаго, знає, що Вестерн Евіно належить до найбільш неприязливих і позбавлених усякої краси вулиць. Розігнавшись доволекаржим темпом, вона доволежозу магістралею перетинає велике місто, розсіваючи доквурги брызкі заліза й машин, що безперервно валюють котяться по ховязькому асфальті. Душа непривічного пришельця сповнюється смутком і пусткою не тільки під неперсичного гамору, але й від стандартних домів, ставлених без смаку, наче випадково й прихачем.

У безконечному ряді однамітних будов під ч. 955 притулюється невеликий одноповерховий будинок. Зовні він мало чим відрізняється від сусідніх будов: так само стандартний, так само однамітний. Історія будинку й шоднянн життяна рутинна більш-менш устійнена:

хтось купив, хтось перепродав, хтось відкупив, і в залі прикрашеній національними прапорами й портретами діячів відбуваються усталеним або імпровізованим порядком засідання й збори, а по „вікендах“ вечерні й гамірні забави з танцями...

Але 1949 р. приніс події, які сколихнули звичайною рутинною. Між стінами будинку з'явилися нові люди, першу по кілька, а далі більшими громадами. Своім виглядом вони помітно відрізнялись від задоволених добродушних американських громадян. Не тільки одягом. В їхніх рухах, обличчі, в очах і цілому виразі відбивалось щось, що найкраще можна б схарактеризувати словом неспокій. Неспокій, що був ім невідступним товаришем крутих шляхів добровільного скитання, неспокій перед налетами, не-

спокій, чи не схоплять, неспокій, чи буде дах над головою і ложка потрібної страви, неспокій, чи не повернуть на батьківщину, неспокій, чи не виштовхають з черги за пайком хліба, неспокій, чи не „вискріпнуть“, неспокій, чи приїде „ашуренс“, неспокій, чи перепустить лікарська комісія і чи викличуть до американського консула... Неспокій, неспокій, неспокій...

Днями, ночами, місяцями, довгими роками... Деструктивне, прикре почуття, що перейшло в перманентний психічний стан і насторожену поставу перед дійсними й уявними ворогами. І коли врешті закінчилися усі митарства й всі кімісії, душа людей, що прибули на нові землі (скільки ім називалися діїсті, перемінені особи, запроторенці, новоприбулі, нові емігранти тощо), не була спроможна отратиться зразу від набубоного баласту.

Дні, що приїшли, перші дні на нових землях були зовсім не солодкі... Вони були наче вогняно пробою, через яку мусили перейти майже всі новоприбулі, особливо ті, що зразу стукнулись лобом об життєвоважні проблеми: помешкання, праця.

Перші американські дні були

особливо хвилюючі для тих, що силою конечности опинились під гостинним дахом будинку ч. 955. Кілька квадратних метрів для всіх клунків і для цілої родини.

Чи це має бути ця Америка, чи може, поновний поворот до табору?... Як інакше воно виглядало в уяві по той бік океану! І на душі діїста, такий податливий на зневіру, осів новий осад огрічення...

А може не треба було поспішати? Там був хоч „свій“ засиджений кут, дарма, що за рушниками, з таборових коців „стінами“... А тут сидиш із здоровими руками й відчуваєш свою непотрібність у цьому великому місті, де кожний жетель за власними справами... Всі турботи й розчарування згущувались і набирали особливої гостроти в перелюдненій атмосфері тимчасового приміщення. Дарма, що нестуржженій інж. К. з невгасаючим ентузіазмом зробив наче своєю другою професією підшукувати людям працю: на місце десятків прибувала свіжа партія, і знов зсувалися клунки, а „життєвий простір“ мав.

Клунки в безладі, люди, тьмяне світло ламп, хмари цгаркового диму, безперервний гамір розмов, плач дітвори —

це була це справжня, невідоблена картина воєнних біженців, така незвичайна для оці американських громадян? Люди гутурилі, жестикулюючи нервово, або сиділи, чи панівно лежали на матрацах. Всі їхні слабі сторони й недотягнення, звичайно закриті для стороннього ока, тут були наче на показ.

— Вони ледачі, бо й долівки за собою замести не хочуть.

— Очевидно ледачі, інакше не приїздили б сюди з порожніми кишнями.

— Видно в Німеччині ніхто їх не хотів, та й привезли їх до Америки.

— Ви чули: вони приходять до Союзу по дарові обиди, а за перші „пейди“ вже „кари“ попкували.

— Або пропали гроші в „салонах“... Падали заслужені й незаслужені докори із сторони „гладячів“ незвичайного видоування. Одні критикували, другі співчували, інші непохитно тягли далі акцію допомоги. Але із першої ідеалізації, виштореної на патріотичних святах: мітинггах, залишилися мало після зустрічі з живими людьми, звичайними людьми із звичайними людськими хитроми й вимогами.

Навіть сам голова, що до

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШОГО ІМЕНІ НЕ ЗАБРАКЛО У ВЕЛИКОМУ КУЛЬТУРНОМУ РЕФЕРЕНДУМІ! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ“!

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

(Нотатки з совєтської преси)

„ТЕМНЕ“ ПОЛІССЯ

В Києві відбулося чергове засідання президії „Товариства для поширення політичних та наукових знань“. На засіданні обговорювалося справу поліпшення пропаганди біологічних і сільсько-господарських знань на Поліссі.

В партійній пресі раз-у-раз повторюється, що сільське господарство польських районів не дає задовільних прибутків державі. Поліські колгоспи на підлях грунтах „збирають 7-8 центнерів зернових культур з гектара, і того вистачає лише на виконання державного плану хлібозаготівель. Колгоспи не додають чимало м'яса, молока, вовни та іншої продукції, трудящі сільськогосподарські райони розраховані з людьми провадяться неакуратно“ („Р. У.“, 2. 10.).

„НАДПЛЯНОВИЙ“ ЦУКОР

В Житомирській області цукроварні вчасно приступили до роботи і вересневий план виконали на 153%. З надплянкової продукції сформовано „кілька ешелонів миру“, які відправлено „трудящим“ Москви і Ленінграду.

ПЕРЕВИКОНАННЯ ПЛАНУ

Головні московські уповноважені для грабунку хліба в Львівській області Чучукало, Пелехатий, Гринченко та Романов вислали Сталіну листа, в якому сповістили, що „завдяки повсякденній допомозі і підкуванню ЦК партії і особисто вам, дорогі товаришу Сталін“, з Львівщини свезли „качальні“ зерна на 826 тис. пудів більше, ніж торік. План заготівель продовольчих культур виконано на 101%. В області продовжується грабунку хліба „по вручених рахунках за роботи МТС“.

Подібного листа Сталінові надіслали також Олександрів, Скулський, Трофимчук і Откаленко, уповноважені Москви для хлібозбирання в Дрогобицькій області. Вони відрепортували, що „план заці продовольчих культур виконаний на 121,9%, в тому числі пшениці на 123%. Державі віддано 885 тис. пудів продовольчих культур більше, ніж торік. Здача хліба державі по вручених рахунках за роботи МТС триває“.

ПАРТІЙНИ УНІВЕРСИТЕТИ

В перших днях жовтня в УС СР розпочався навчальний рік у сітці партійної освіти в містах, трохи пізніше — в селах. Відкрились курси для вивчення біографії Леніна і Сталіна, „Короткого курсу історії ВКП (б)“, курси пропагандистів і т. п. Як новину, більшовики впровадили навчання в т. зв. „вечірніх університетах марксизму-ленінізму“. Назва „університет“, самозрозуміло, в проектах комуністів має психологічне значення, — повинна притягнути якнайширше коло підсовєтської інтелігенції, працівників адміністрації, а то й просто робітників і колгоспників, до навчання. На сторінках газет, присвячених початкові навчання в сітці партійних шкіл, статі так і затитуловані: „Бригадир Кучеренко поступив в університет“, при тому ж не „університет“, а такі університет. І ото „згадав Кучеренко про видатну радісну подію у власному житті, і захвилювався: в цьому році він буде вчитися в вечірньому університеті“.

Америка, Москва та Україна

(Закінчення зі сторони 2)

В Совєтах, але не загал більшовики мали б спокій з боку Америки, коли б Америка мала спокій з їх боку. Свідчить про це політика державної агенції пропаганди „Голосу Америки“, який мимомисно існування комуністичної п'ятої колонами в Америці та мимомисно її підвіддільності, не відплачується Совєтам такими самими способами та не пропагує визволення народів покорених Москвою.

Обмеження діяльності підофіційної агенції „Вільна Європа“ тільки на країні сателітської, себто по нинішню польсько-українську межу, вказувало б, що Америка планує в першу чергу визволити тільки держави сателітські та встановити в них справді демократичну владу, згідно з умовами в Ялті. Іншими словами, Америка тримається стисло міжнародних зобов'язань супроти Москви і коли б ці зобов'язання були Москвою виконані, то Америка мабуть дальше не пішла б. Фаворитизму „Комітету Вільної Європи“ офіційними чиновниками свідчило б, що американський

стейтовий департамент перекопаний, що в недалекім часі, буде Америка узброїться, була можна вимусити на Москві без війни відверт більшовиків з теренів держав сателітів. Чи й за осягненням тої ближчої цілі Америка пішла б війною проти совєтської імперії, коли б Москва в інших справах уступила Америці, с сумнівно. Визволяти народи поневолені Москвою, відмежовані від Заходу новою західною кордонною лінією совєтського царства аж по Кенігсберг (Калінінград) на заході включно, Америка не зобов'язалася ніякими міжнародними умовами. Америка, здається, вважала б володіння Москви на тих теренах за внутрішню справу Совєтського Союзу з застереженням зобов'язань Совєтів як члена Об'єднаних Націй. Практика однак вчить, що такі зобов'язання майже неможливо зреалізувати, бо саме заперечення фактів з боку Совєтської влади та їх право вета в силі всякої пошани на оборону гноблених народів Росії вбиті.

В СЬОМИ РОКОВИНИ „ВИЗВОЛЕННЯ“

14. жовтня 1944 „частини доблесної совєтської армії повністю визволили Українську ССР від німецько-фашистських загарбників... Визволення України — визначна перемога під мудрим керівництвом генераліссіма ССР І. В. Сталіна“ — нагадала совєтська преса в сьомі роковини повної повної окупації України. Розцінюючи цей факт з перспективи років, газети заявляють: „Український народ не міг би лише своїми силами визволитися від німецького поневолення. Тільки при єдиній дієвській соціалістичній нації на чолі з великою російською нацією, тільки завдяки їх спільній боротьбі і взаємодопомозі український народ відстояв свою свободу і незалежність“. А тому „у день сьомих роковин визволення України український народ складає гарячу подяку великому російському народові, совєтському урядові, більшовицькій партії, великому вождю і вчителю“.

Напрямок „навчання“ партійним „школам“ та „університетам“ надає партія такій цитують з „Р. У.“ від 16. 10.: „Більшість пропагандистів мінно стоїть на позиціях творчого методу викладання марксизму-ленінізму, прагне всю пропагандистську роботу проінтентувати в університеті, при тому ж не „університет“, а такі університет“.

літ досвіду з Росією, зокрема за останніх 34 роки, і чути не хочуть про дальше панування Москви над ними. Під натиском американської публічної опінії злучені російські емігрантські групи ніби погодилися на право самоозначення народів, але кожен народ поневолений Росією знає добре що облуду, що росіяни ніколи не погодяться добровільно на їх визволення. Всяка мова про публіцисти в практиці навіна, коли народи поневолені Москвою, а зокрема Україна, дала більше доказів свого самоозначення, ніж якийнебудь другий народ в історії. Таким чином порозуміння поміж росіянами та неросійськими народами Росії не можливе.

Варто звернути увагу, що в роковини зовсім промовується факт воєнного співробітництва з країнами заходу, а навіна, підкреслюється, що „англо-американські імперіалісти відгодували німецькій імперіалізму, віднашли Гітлера та разом з буржуазією розв'язали другу світову війну“.

(У. Думка).

Основна хіба американської політики відносно майбутності теренів Совєтського Союзу по упадку більшовизму є те, що під впливом росіянок американські політики кожна несприятливо дала висловити на тему, якою має бути повоєнна Росія, замість виходити від теперішньої структури Совєтського Союзу. Нехай цей стан й буде формальний, бо його нівелює тоталітарна централістична політика комуністичної партії, але фактом є, що на терені бунту Росії вже існує 16 національних держав та що вони мають право по постановам самої конституції Сталіна виступити зі Совєтського Союзу. Тому безглуздо прямо с завертати до року 1917 та казати народам бунту Росії зрікатися того всього, що вони мимомовно кривавого терору здобули. Сталін напевно був би не укладав такої конституції, коли б не був мусів того робити, щоб не наразити совєтської родини на ще гірші наслідки. Цей устрій, який нині є в Совєтах, це вже зафіксовані здобутки революції та боротьби тих народів за визволення. Російський народ в Совєтах вже погодився з тими здобутками неросіяни. Завданням Америки є від того зачати та поаливши владу більшовиків дати змогу демократичним порядком перевести повну реалізацію тих здобутків революції а не відбрати їх від народів російської імперії.

Поставивши справу так Америка на випадок війни була б носієм нового свободоловного світу. Коли Америка завертатиме до 1917 року, то вона на сході Європи з'явиться не як

чинник демократії, але як чинник реакції. В таке незавидне положення підганяють Америку недобитки російської реакції та американські русофоби. На сході Європи на випадок війни буде вестися бій за реалізацію демократії, а не за привернення реакції царських часів.

Факт стверджений подіями останньої війни, що хіба тільки російський народ буде боронити свої упривілеговане становище. Народи поневолені Москвою стануть напевно проти Кремля як вже були стали в останній світовій війні, чого не вміє використати Гітлер. Немас найменшого сумніву, що Америка не піде слідами гітлерівської політики 1942-44, але на випадок війни, що найменше не втримався, коли не прийшло, поставиться до фактів доконалих на терені Совєтського Союзу, які повстали мусять в перших місяцях війни.

Українці нині мусять падити свої революційні сили на найближчі грядучі події. Український підпольний рух повинен скріпити свою організацію, але оминати всякої акції провокуючої репресії Кремля. Український підпольний рух мусить мати одну організацію, якою с Українська Повстанча Армія та Українська Головна Визвольна Рада.

По за Україною мусить існувати один український політичний провід, що зібрав би коло себе всі політичні сили на еміграції та найвищою спільною мовою з підпольним рухом діючим на рідних землях. Цей один політичний провід, за який вважасмо Українську Національну Раду та її Виконавчий Орган, мусить передовсім зорганізувати по всьому світі при допомозі місцевої української еміграції інформаційний апарат, який уважно слідував би за всіма наклепами на український визвольний рух в Україні з боку ворогів українського народу та їх паралізував би.

На терені Америки американці українського роду мусять кількакратно скріпити організаційний апарат Українського Конгресового Комітету та самостійно з свого американського становища пошарити визвольну боротьбу українського народу. Обов'язок американських українців дбати, щоб від перших хвилин відродженої самостійної України взаємний поміж Америкою та Україною укладалися як найбільше приязно. Такі взаємні України та Америки односторонні логічні, бо ідеологічні заповіді Америки та України оперті на тих самих свободоловних ідеалах.

Перед американськими українцями стоїть історична відповідальність дати матеріальні основи кінцевій боротьбі українського народу за його визволення. Жертвенність гроша й праці американських українців мусить бути відповідна до ваги того історичного періоду, в яким ми живемо.

Про українську царівну, Гриця й Щепця

Якось у суботу вдемо вулицею з моїм другом Грицем, що тільки дві тижні тому прийшов до Америки, та густорімо про величчю.

Минаючи Український Літературно-Мистецький Клуб, мій друг несподівано питає:

— Ну, а чи ти на це? — а вказує при цьому на Л.-М. Клуб.

— На що ти? — кажу.

— На доповідь та дискусію, — внісено мій друг.

— Ніби про український театр? Га, що ж, — зідхав — ти чув, що казав д-р Шлемкевич: „Заслуга української культури на еміграції, мон та царівна з казки, а чекіє на царівну, що має поплукомом її розбудити. А той царівно то ти, я, всі ми УПЕ-ти (читай українські політичні емігранти)“.

Той жарт, — обрешується Гриць, — а тут діло поважне. Нехай прийдеться зійти українським театром, писменством, мистецтвом у культуру взагалі? — Не прийдеться Грицю — впадає вже в його поважний тон. Гляди, вже понад тридцять років пекуче сонце сталінської конституції пражить нас й нашу культуру — царівну. В'яне вона біда, умліває та не вмірає. Во й там, хоч стверджує її політична сталінсько-московська лямпа, знаходиться безстрашний лицар — царівно що жеті своїм шляхетством за доступ до неї, на те тільки, щоб сласити на іспитних устах цілої нації поплуком, що має й силу й надію витрясти до остаточного визволення. Не прийдеться...

Тут перервав мене мій нетерплячий друг:

— Що це за „огонь“, і покажу на громаду людей під освітленим бальдахіном кіца.

— Видно, Грицю, що ти це дуже сніжний гірор. Це бачиш таке кіно,

по-американськи „мує“... — Ти не мудрий, — знову перебивав мене Гриць, сам бачу, що це кіно, але агенти теж кіно, а такої турми нема. Тут певне якийсь надзвичайний фільм.

— Сам ти Грицю не мудрий та не перебивай. Це кіно, це всякий знає, але не знайшав. Тут, бачиш, що твоя с. т. зв. „політ ців“ — ти розумієш стільки по-американськи — і саме тоді тут відбувається українське культурне референдум, таке неофіційне, як от саме маси призначать оглядати. Сьогодні акція грають, як бачиш, Щепця в Тоніццо, — що, може підімо? Все то споді, зі Львова рахувати!

— Ти здурів, то й зробив стільки свату на те, щоби в Нью Йорку Щепця оглядали? Але справді, це неможливо, щоб це все було кіно. Дав прислухатись.

Заривсь мій Гриць у гущу і мов той ефірний мітаграс шпо то і мов то в цей бік.

Нарешті вишор — сумнів, пригноблений.

І мені сумно стало за мого щироого Гриця та за українську — царівну.

Пол.

ДОПОВІДЬ ПРО БАЗАР В ОБВУА

Об'єднання б. Вояків України в Америці, Відділ в Нью Йорку, повідомляє, що в суботу 1-го грудня 1951 р. в 7-й годині вечора у власній домівці 149, 2-га Евеню, відбувся ширший базар, присвячений 30-й річниці Базару.

Доповідь на тему: „Народні легенди про події в Базарі“, преповість проф. І. Паливода.

УВАГА! НЬО ЙОРК ТА ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ 1951 (DEC 2)

в УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА

(334 Стр. 14. вул. Нью Йорк) після Служби Божої відслужена буде

ПАНАХИДА ПО ГЕРОЯХ БАЗАРУ

о 12-ій год. дня

Все українське громадянство м. Нью Йорку й околиць його просимо до численної участі в цій поминальній відправі.

Церковний Комітет.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Всі йдть побачити

ЗВУКОВУ УКРАЇНСЬКУ ФІЛЬМУ ОПЕРУ „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

продукції В. Авраменка

В ДІЯХ:

П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЛИСТОПАДА 1951 ОДНА ВИСТАВА о год. 8-ій вечером

СУБОТА, 1-го ГРУДНЯ 1951 ДВІ ВИСТАВИ о год. 5-ій і 8-ій вечером.

НЕДІЛЯ, 2-го ГРУДНЯ 3 ВИСТАВИ о год. 8-ій попол., 5:30 і 8-ій вечером,

в залі MANHATTAN PLAZA, 66 E. 4th St., New York, N. Y.

В фільмі виступають славі українські артисти, Марія Сокол, Михайло Швець, Д. Карпач, і пр. В ролі Калінінського генерал В. Сікевич, поверх 300 учасників, Авраменко виконує прекрасний сольовий танок. Симфонічний оркестр Метрополитен Опери.

Додаток: Авраменко с танцюристками в Віллі Домі в Вашингтоні, де їх вітає дружина Президента Рузвельта.

Дорогі Українці: приходіть масово на оці вистави і клічте своїх знайомих і цим піддержіть рідне фільмове мистецтво!

Замітка: На другий тиждень, субота і неділя в цій самій залі в тих самих годинах звукова фільма „НАТАЛКА ПОЛТАВКА“, продукції В. Авраменка.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛАТЕЛІСТІВ

запрошує українське громадянство на

ВИСТАВУ УКРАЇНСЬКИХ ПОШТОВИХ МАРОК

що відбудеться

В НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ 1951 В НЬО ЙОРКУ,

149 Друга Евеню (Літературно-Мистецький Клуб) і

2. ГРУДНЯ ІІ. Р. В НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

9 Белмонт Евеню (домівка Пасту)

Відкриття вистави о годні 12.

Вистави в залі відкриті в годинах 12—8 ввечір.

Метою цього показу с дати змогу всім, а особливо молоді, оглянути випуски українських державних і всіх інших видів поштових марок, філателістичну літературу та українські знамена (геральдику) й банкноти. Виставлені експонати покажуть багаччо й красу рідної філателії, докажуть її високу цінність — а це повинно відродити любов до української марки й заохотити збирати ці пам'ятки нашої державности і боротьби за неї.

Таку виставу повинен оглянути кожний, хто дорожить славою України.

Керівництво і оформлення вистави Петра Войновського.

З вистави вишліть привітання знайомих на чужині на пам'ятковій листівці з українською маркою і спеціальним штампем. Такі листівки можна замовити: Society of Ukrainian Philatelists, 740 E. 9th St., New York 9, N. Y.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

масе появились як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року.

Негайно висилкою замовлення приспішить появу цього тижневика.

В тій цілі вповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи“:

СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюсь вислати негайно, як він почне появлятися.

(Вповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище _____

Адреса: _____

(№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

В НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ 1951 (DEC 2)

в год. 2:15 попол.

НА ГРИЦІ WOODWARD OVAL, BROOKLYN

(Долэд 14 St., Canarsie Line до Jefferson St., далі яти по Flushing Ave., до Woodward St.)

відбудеться

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

за чашу Аматорів Америки

У.С.К. НЬО ЙОРК MALTA UNITED

(Наці Ліга) (Метроп. Ліга, Прем'єр Див.)

Передзмаг резерви год. 12:30

У.С.К. НЬО ЙОРК PALERMO

за мистецтво Метроп. Ліги 1. Див.

Шановних Симпатиків проситься піддержати наших змагунів численною участю. Вступ 75 ц., для членів 50 ц. Провід У.С.К.-у.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Чоловічий хор „ТРЕМБІТА“ в НЬОАРКУ

в НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ 1951 В ГОД. 6. ВВЕЧОРІ

в ЗАЛІ УКР. ЦЕНТРАЛІ, 180 WILIAM ST., NEWARK, N. J.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

присвячений музичній творчості А. Гнатюшина.

У гряд. вечорі беруть участь: солісти-співаки пані Г. Зятки (мецопрант), П. Е. Каміньскій (тенор), П. О. Стенура (баритон), віртуоз-скрипка П. В. Цієк та чол. хор „Трембіта“ з Ньюарку і мін. хор „Вони“ з Еллізабет під управою п. Р. Левинського. Фортепіановий супровід п. Е. Чалельська.

Понадто доповідь голови хору „Трембіта“ і рецитация п. Я. Заремби.

Квитки на концерт до мабути: в „Базарі“ при Mercer St., в „Чорноморській Січці“ при 18 Евеню і Укр. Централі, а в дні концерту при касі від год. 5 веч.

УВАГА! НЬО ЙОРК ТА ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

під мистецьким провідом Володимир Блავцького

СУБОТА, 8. ГРУДНЯ 1951 Р.

В САЛІ: FASHION INSTITUTE, 225 W. 24th St., N. Y. C.

ПРИЩОВ ІНСПЕКТОР...

(„AN INSPECTOR CALLS“)

П'єса на 3 дії Джана Б. Прієталі. Переклад М. Понедька.

Постава В. Блავцького.

Початок о год. 7. ввечорі. — Вступ: \$2.50, \$2.00 і \$1.50.

Вітети можна замовляти в: „Арка“, 48 Е. 7-ма вулиця; „Горверль“, 41 Е. 7-ма вулиця; „Сурма“, 11 Е. 7-ма вулиця; „Наш Базар“, 77 Е. 7-ма вулиця; „Кооперативна“, 76 Е. 7-ма вулиця.

Така згода неможлива, бо неросійські народи по десятках

УВАГА! УКРАЇНЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ПАРАФІЯ В ЧЕСТТЕР, ПА.

при співучасті братніх організацій — святкує

В НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ 1951 Р.

10 ЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ

ПОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ як теж посвячення

ПРАЦЯ

ПОТІВНО молоді жінки до варення та домашньої праці. Спання в місці праці. Мусять зміти відбрати телефон.

Ключце: HENDERSON 5-7540

РОЗШУЕН

ПОШУКУЮ односельчан, як різномовних з села Стратин, Галіція. Хотів би повести кореспонденцію.

DUBONOWYCZ WASYL U.M.C.A. Hostel Irthingborough, Northants England.

ПОШУКУЮ ПОНИКА МИХАЙЛА, котрий останню перебував в таборі Кобленц, Нім. Хто знає про нього або він сам, прошу з'явитися до: ANDREW SHYSHAK 120 Dayton St., Phoenixville, Pa.

МАРІЯ БУВНИЦЬ, зі с. Хлівчани, повіт Рава Руска, пошукує сестричку СВКУ БУВНИЦЬ, замужнього призначення не знала. Прошу писати на адресу: MARIA HONCZAR 16 Garfield St., Yonkers, N. Y.

ПОШУКУЮ ІВАНУ ВОЦЕКА, перебував 1945 р. в м. Лаушагеммер, Німеччина. Хто знає про нього або він сам прошу з'явитися до: Та мара Малакута (донька д-р Наума Малакута), 84 Belknap St., Rochester 6, N. Y. Загравничні газети прошу о передати.

МЕДВЕДИК ГАННА нар. в с. Лисенів, Мінського повіту р-ну К-Подільської області в 1942 р. вивезена німцями і СІВАНИЧ ІВАН з Жеринців (Галичина), пошукують рідних і односельчан, а зокрема Медведів Івана, Поліщука Євгенія з м. Мінськ. Вихали вони з Бельгії до U.S.A. в 1949 р. Прошу відгукнутися на адресу: Sywanysz Iwan, rue Cure 46, Cheratte Liege, Belgie.

ВАКАЦІЇ

MIAMI, FLORIDA

МАСМО КІМНАТИ ДО ВІНАНЬМУ. Місячно або тижнево.

Пішіть або цйте просто до: Mr. & Mrs. M. SZPAK 257 N. E. 17th TERRACE MIAMI 32, FLORIDA. Phone 82-2692.

РІЗНІ ОГОЛОШЕННЯ

ЩАДІТЬ У ЛЕГКІВ СПОСІВ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРОЛ СЕВІНГ'С!

НА ПРОДАЖ СКЛЕП

З ЗАЛІЗНИМИ РЕЧАМИ в гарній локації і при головній вулиці міста. Склен існує поперх 32 роки. Добре знає і користувач.

Перша нагода до купівлі для українців і інших слов'ян. В склепі з різного роду товар, кухонні, до будови і плембества речі. Мусить бути проданий тому, що вдова по покійному Івану Федану не хоче даліше займатися. — По дальшій інформації й угоду, голоситися до: пані ІВАН ФЕДАН, 1830 Kenneth Ave., Arnold, Pa.

ПАЧКА

МИСТЕЦЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК за \$1.00

Серія різдвяних карток мистця Проф. М. Бутвиця — 12 штук враз з конвертами та оплатою пересилки — тільки за одного долара. Замовлення з належністю слати: Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper St., New York 3, N. Y.

УВАГА! КРАСНА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в АМЕРИЦІ

СВЯТОЧНІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ проекту знаного мистця п. сен. Е. КОЗАКА

Ціна однієї картки з копєртою 7 1/2 цента (2 картки за 15 ц.) При більших замовленнях опуст. Внес дохід призначений на видавання журналу для нашої пластової молоді "Молоде Життя". Замовлення слати на адресу: "PLAST" Inc. 12001 LUMPKIN, DETROIT 12, MICH.

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ НА 1952 РІК!

Альманах УНСОЮЗУ — це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-ий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошти видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення вислати разом з грошевою належністю на адресу: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені примірників Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую \$..... (Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище _____

Адреса: _____ (№ & Street) _____ (City) _____ (State)

_____ (Date) _____ (Signature)

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Листопадовий Вечір 6. українських воїнів 3-го листопада Ньюйоркський Відділ Об'єднання 6. воїнів-українців святкував роковини Листопадової події окремим, присвяченим цій події, вечором, що на ньому д-р С. Ріпський виступив з докладом на тему: "Чи живе ще Листопадова ідея?" У знаменитому доповіді д-р Ріпський зазначив головні дві питання: соборницьким значенням Листопадової події, при чому навів історичні подорожі по Галицько-наддніпрянському співпрацю вже у 1918-19 рр., і реальними можливостями мирно ладнати спори з Польщею. Прелегент не теоретизував, тільки на цілій довгій низці історичних подробиць яскраво доказав рідку у всесвітній історії незламність польської суверенності, повну нестачність засобів, якими він поборював і поборює далі українців, підступність і цинічне фальшування правди у проукраїнській кампанії і на внутрішньо-польському і на міжнародному терені. Доклад, позбавлений фразеології, робив враження переконливою мовою дат і фактів, дбайливо зібраних докладчиком, що відчитав теж вишукано з української

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF 223 - 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Острів і довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірни. X-Ray. Роздуться жидуче без операції. Переводимо аналізи крові для подружжя дозволили. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 попол. Екзамінація \$3.00.

Д-р М. МАЙЗЕЛЬ лікар зі старого коворі, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі і застарілі недуги м'язів і жінок, недуги шпору і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лікування застрахування пенсії та інших лікарств. Аналізи крові, сечі і інших виділень. Аналізи крові для подружжя дозволили.

107 E. 17th ST., NEW YORK CITY коло 4-ої Євеної Union Sq. Години: Щодня від 10 рано до 1 попол., від 4—7 веч., в неділі від 11—1 попол. ЕКЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR 59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги. Fluorosceny, X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізи крові для подружжя дозволили. Офісові години: щодня 1-3 15-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

ПОМІШКАННЯ

ДО ВІНАНЬМУ окреме мешкання та 1 або 2 кімнати, з користуванням кухні та рефріжератором. Голоситися до: 255 HAVEN AVENUE, Apt. 6 E. NEW YORK, N. Y.

Хвати обсягом А—Express до 175 вул. Пройти 2 блоки до річки Hudson. Приходиться після 7-ої год. веч.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ДОБРА НАГОДА мати свій власний бізнес достави тива. Понад \$75,000 річно, нові товари авта і вивид, гуртвня і подібна розпродаж, індустріальна місцевість, низький чинш, умова про чинш на довгий час. \$11,500 плюс інвентар. Пишіть: С. Е. Р. 730 Fairview Road, Swarthmore, Pa.

УКРАїнські ПЛАТІВКИ

БАНДУРИСТІВ під дир. В. Божика

Шість (6) платівок в комплекті ціна \$6.00 включаючи оплату поч. В комплекті "Почайська Мати", "Завуля Зазуля" і "Ой на горі". Спішіть, бо наклад малий. Замовляйте сьогодні!

FOREIGN RECORD EXCHANGE 2219 W. Chicago Ave., Dept. "U" Chicago 22, Ill., U.S.A.

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.

мас на склад власного виробу ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ в найновіших фасонах. У нас куплені капелюхи приймаємо до переробки. Дальше пригадуємо, що маємо відділ МУЖСЬКОГО АЛІАНТЕРИ

першої якості сорочки, спортивні сорочки, піжами, знаної марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom".

ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ! Говоримо по українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM). ОТВЕРЕНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ І СУВОТИ ДО 10:00.

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY між 2-ю та 3-ю Євено.

ТАРЗАН, ч. 2725. Чи жаклива остога?

Що думаєш про це, Д'Арноте? — запитує Хірам. У відповідь Д'Арнот тільки здвигнув раменами, як це робив звичайно.

Чи то такі очі. Га? — заgrimів Волф. — „Маю враження, що мене хтось підглядає“.

Наче на закінчення заявив Волфа, різкий сміх порушив глуху мовчанку тунелю. — „Боже мій, що це таке“ — застогнав Д'Арнот.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

„THOSE POLISHED EYES HAD A WOLF GRUNTED. I FEEL LIKE I'M BEING WATCHED!“

„WHAT DO YOU MAKE OF IT, D'ARNOT?“ CHIRAM ASKED, IN REPLY D'ARNOT MERELY SHRUGGED CHARACTERISTICALLY.

ОЦЕ ТАК ЛЮБОВ!

Амансіо Сораес з провінції Мінас Жерайс (Бразилія) винайшов цікавий спосіб закріплення любовних прав над жінками. Побачивши одиноким раз, що його коханка Марія, з якою він жив уже 13 років, і яка до речі жакуча, була молодша від його на 30 років, він розмовляв під черквою з жінкою молодим хлопцем. — Амансіо вирішив застрахуватися наперед від можливої зради. Прийнявши Марію додому, він прив'язав її до ліжка і наслідком обстриг її волосся тими ножицями, якими підстригав хвоста і гривы коням. Потім узив залізне тапоро для тапування худоби, розпик його на вогні і повинівав на всю югу тілі і навіть на обличчя коханої свої ініціали: „А. С.“

Тяжко попенену Марію забрали до лікарні, а палкого Амансіо заарештували. На допиті він сказав: „Я божевільно з коханою до цієї йкни. Я натарував її, бо вона моя. Тепер її, такої натаруваної не схоже більше ніхто, але я її хочу далі!“ Сохрани Боже від такої „гарної любові“!

50-ТА РІЧНИЦЯ ВІНЧАННЯ

Двісті двадцять п'ять присутніх своєю та приривіть Томка і Анни Горінь, членів 37. Відділу У.Н.Союзу, святкували в суботу 17. листопада в Українському Народному Домі в Елізабет п'ятдесятліття їх вінчання. Іван Красовський та Таїна Пільот були „старостами“ і дали нагоду присутнім, учасникам весілля з-перед п'ятдесяти років, поділитися спогадами з нього, що відбулося ще в 1901 році в с. Дегова-Псарі, пов. Рогатин.

Шестеро дітей враз із жінками та чоловіками і десять внуків з'їхали з різних далеких сторін на це свято. Їхні діти це: Марія Оршуляк, Микола, Іван, Катерина Зубрик, Олена Гантер і Софія Рудницька.

Члени 37. Відділу У.Н.Союзу „Дочка України“ і 24 Відділу Союзу України, як теж Сестричтва Апостольської Молитви брали участь у святкуванні та щедро обдарували щасливу пару приривіть.

Гості перенесли між собою збірку, яка дала \$38.25 на Сирітський Захист у Філадельфії.

ЖОВЧОВИЙ МІХУР

ТЕРПЛЯЧІ НА ПЕЧІНКУ НАЙДУТЬ ПРИПИНЕННЯ ТЕРПІТЬ, ВИКЛИКАНИХ НЕДОСТАЧКО ЗДОРОВОЇ ЖОВЧІ

Радуйтеся ви, що терпите. Терплячі на жовчаний міхур і тієї причини, що ім недостатньо жовчі, можуть догнати в оповісті про чудовий препарат, який діє з замінним успіхом. Хто терпить від пригноблюючих спазмів, шлуночкових і жовчаних мук, що походять з недостатків жовчі, розподіляють тепер про замінні висліди після вжиття цієї медицини, званої ГАЛЛОСІН, яка має дивну силу для підтримки доплыву здорової жовчі. Продається з заповнюваною зворотною грошею.

За спеціальним порозумінням члени цієї газети можуть дістати ГАЛЛОСІН по знижений ціні. Тільки висліть про це повідомлення до: SUMLAR CO., Dept. A-418, при 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N.Y., а дистанте діа тридцятирічної папки тільки за \$5, а значить за зниженою \$1 на правильній ціні. Не посилайте грошей. Залізайте поштарен при дорученні.

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

ХІНСЬКА ВІНАХІДЛИВІСТЬ

Є загально відомо, що східноазиатські народи переважно ставляються до смерті цілком байдуже. — Через те, кара смерті в такій формі як вона прийнята в цивілізованому світі, не може бути виконавчим або карним заходом. Тому те в Китаю від давніх часів застосовують особливий вигляд смертної кари.

Німець Штайнс, який був у 1905 році воєнним кореспондентом в російсько-японській війні, в своїй книжці „3 козаками через Манчжурію“, описує між ін. про такий жаклий приклад хінської винахідливості у ділянці „торгунного мистецтва“.

Засудженого на кару смерті розділяють нагоду і садять на спеціальний залізний горщик, котрий має в дні невеликий отвір. Горщик цілком прив'язується до тіла засудженого, а самого засудженого приковується в нерухоми положенні до спеціального крісла. До згаданого залізного горщика, перше, ніж на нього садять езекуваного, впускають живого шура. — По фальхові дихає згодний шур починає насичувати голод тілом своєї жертви.

Нарешті найніжше до-схожу, шур стає млявим і нерухомим. Тоді приривіть кат і просуває в дірочку горщика розпечений на червоно дріт і починає ним присмалювати шура. Осмаженний з болу і страху шур починає шукати виходу, а цей вихід тільки один: лізти в тіло засудженого! Отже шур починає зубами і кігтями продирати собі дорозу всередину катованого, — але, неможливий дріт переслідую його далі.

Ця триває кілька днів. Коли шур вийде з тіла засудженого, катований тільки залишається „в спокої“, але на більше вже в божевільному стані. — По трьох-чотирьох днях наступає смерть.

ДОБРА ВІСТКА ДЛІЯ МУЖЧИН

Чи ви перуєтеся, чуєтеся змучені й виснажені? Чи чуєтеся ослаблені й виснажені так, що не можете вжитися радощам, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєздатності заживайте НЕХТРОН. НЕХТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для зривання того життєвального пошуківня. Без уваги на те, яких засобів ви вживали дотепер, заживайте НЕХТРОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчин, які втішались тепер найбільшми радощами через заживання НЕХТРОН-у. Правильна ціна на НЕХТРОН-у \$4.00 за одну пачку. Одначе за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете ціну знижку. Тільки висліть оце оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 336, 790 Troy Avenue, Brooklyn 3, N. Y., а дистанте діа папки НЕХТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на значній ціні. Не треба навіть посылати грошей. Залізайте поштарен, коли принесе пачку. НЕХТРОН продається з заповнюваною зворотною грошею, але не буде відволонені. Замітьте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МЕНВІЛ, Р. АН. — Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 2. грудня, о год. 2. попол. На цих зборах буде зібрано касовий, вибір уряду на 1952 рік і будемо приймати нових кандидатів як до Тов. так і до У.Н.Союзу без оплати вступу. — С. Люблянецький, предс.; П. Казан, кас.; І. Мишаєв, рек. секр.; П. Данчинський, фін. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Відділ 301 подає до відом., що місцеві збори Тов. ім. Д. Вігнського, відбулися в неділю, 2. грудня, о год. 12-ї після Богослуження в залі Укр. Прав. церкви при 2250 W. Cortez St. Просимо членів прийти громадно. — В. Івашук, гол.; М. Савчин, фін. секр.; І. Клебан, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 6. листопада 1951 р. помер у 75. році життя член 65 від. У. Н. Союзу в Форд Ситі, Па., МИХАЙЛО ГРИЦІК.

Покійний вступив до 63 від. У. Н. Союзу в 1909 році. Походив зі села Луко, пов. Ліско. Пошився у смутку діа дочка Анну і Агнес, сина Олександра і одну внучку та одного зятя.

Похорон відбувся 8. листопада при співучасті родини і членів з дому шалоби до укр. церкви Пр. Діви Марії, а описка на укр. цвинтар Пр. Діви Марії в Форд Ситі, Па. — В. Н. П.!

М. Личак, секр.

Дня 6. листопада 1951 р. помер член від. 120 У. Н. Союзу в Алі-кіппа, Па. Покійний родився в 1888 р. в селі Новомисля посада, пов. Дорбромль, Галичина. Пошився у смутку дочку, трьох синів і внучки.

Похорон відбувся 9. листопада з погребового заведення до церкви св. Петра й Павла. — В.Н.П.!

Секретар.

Дня 31. жовтня 1951 р. померла ЮСТИНА ВАСИЛІК, члениця Бр. св. Михаїла, від. 109 У. Н. Союзу в Бенгальї, Па.

Покійна вступила до Союзу в 1916 р. Остання діа смутку мужа Петра і 11 дітей 7 синів і 4 дочок: Дмитра, Стефанія, Івана, Михайла, Василя, Андра, та дочка Марію, Юлію, Михайлівну, Анну. Похорон відбувся 3. листопада на укр. цвинтарі, Монсен, Па. — В. ІВ П.!

П. Василько, муж.

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____